

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2014. gada 7. jūlijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Uldis Ķīnis, tiesneši Kaspars Balodis un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto SIA „UniEnergy” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 98/2014),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma (turpmāk arī – SEN) 3. panta 1. punktu un 4. panta 1. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam, 91. panta pirmajam teikumam un 105. pantam.

2. SEN 3. panta 1. punkts paredz, ka ar subsidētās elektroenerģijas nodokli tiek aplikti ienākumi, kuri gūti no obligātā iepirkuma ietvaros pārdotās elektroenerģijas. Savukārt SEN 4. panta 1. punkts noteic, ka subsidētās elektroenerģijas nodokļa maksātāji ir elektroenerģijas ražotāji, kuriem ir tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma normu atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem materiāliem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ir komersants, kuram piešķirts valsts atbalsts elektroenerģijas ražošanai – tiesības pārdot koģenerācijas stacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

Apstrīdētās normas kopš 2014. gada 1. janvāra paredz Pieteikuma iesniedzēja pienākumu maksāt subsidētās elektroenerģijas nodokli. Pieteikumā norādīts uz pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro un ceturto daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja tā ir izmantojusi visus vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus, vai arī, ja šādu līdzekļu personai nav. Turklāt šādas tiesības persona var izmantot sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās vai pamattiesību aizskāruma brīža. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punktā ir noteikts, ka pieteikumā ir jāpierāda, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, vai arī, ka tādu nav.

Izskatāmajā gadījumā secināms, ka nepastāv tādi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, ko Pieteikuma iesniedzējs būtu varējis izmantot savu

pamattiesību aizsardzībai. Līdz ar to termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no brīža, kad apstrīdētās normas ir stājušās spēkā, proti, no 2014. gada 1. janvāra.

Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2014. gada 10. jūnijā. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots. Līdz ar to iesniegtais pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās un ceturtās daļas, kā arī 19.² panta sestās daļas 2. punkta prasībām.

7. Konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā. Lemjot par lietas ierosināšanu, citastarp ir jāizvērtē, vai pieteikumā ir ietverts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas atbilstību katrai norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Pieteikumā norādīts uz apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 1., 91. panta pirmajam teikumam un 105. pantam.

7.1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu izvērtēt apstrīdēto normu atbilstību arī Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka, izvērtējot kādas normas atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, nepieciešams noskaidrot, pirmkārt, vai un kuras personas (personu grupas) atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos; otrkārt, vai apstrīdētā norma paredz atšķirīgu attieksmi; treškārt, vai atšķirīgajai attieksmei ir objektīvs un saprātīgs pamats, proti, vai tai ir leģitīms mērķis un vai ir ievērots samērīguma princips (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2011. gada 10. jūnija sprieduma lietā Nr. 2010-69-01 10. punktu*).

Pieteikumā ir norādīts, kuras personas, pēc Pieteikuma iesniedzēja domām, atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos. Tāpat pieteikumā ir norādīts, kādā veidā izpaužas ar apstrīdētajām normām radītā atšķirīgā attieksme.

Tomēr pieteikumā nav vērtēts tas, vai atšķirīgajai attieksmei, kuru, iespējams, paredz apstrīdētās normas, ir objektīvs un saprātīgs pamats un vai iespējamā atšķirīgā attieksme ir samērīga. Pieteikumā ietverto vispārīgo norādi, ka apstrīdētajām normām nav nedz saprātīga, nedz arī objektīva attaisnojuma, nevar atzīt par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē.

Līdz ar to pieteikums šajā daļā neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

7.2. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi, norādīts uz Pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu un sniegts juridiskais

pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 1. un 105. pantam.

Pieteikums šajā daļā atbilst arī citām Satversmes tiesas likuma 18. panta un 19.² panta prasībām.

8. Saskaņā ar Satversmes tiesas kolēģiju praksi atbildes raksts no institūcijas, kas izdevusi apstrīdēto aktu, netiek prasīts gadījumos, kad Satversmes tiesā jau ir ierosināta lieta ar identisku prasījumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2. kolēģijas 2010. gada 19. maija lēmumu par lietas ierosināšanu pēc pieteikuma Nr. 133/2010 un 2013. gada 7. oktobra lēmumu par lietas ierosināšanu pēc pieteikuma Nr. 174/2013*).

2014. gada 16. maijā Satversmes tiesa pēc pieteikuma Nr. 70/2014 ir ierosinājusi lietu Nr. 2014-14-01 „Par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam”, un Saeima jau ir uzaicināta iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu. Tādējādi Satversmes tiesā jau ir ierosināta lieta par identisku prasījumu un nav nepieciešams no Saeimas atkārtoti prasīt atbildes raksta iesniegšanu.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam” pēc SIA „UniEnergy” pieteikuma (pieteikums Nr. 98/2014).

2. Atzīt, ka nav nepieciešams aicināt Saeimu iesniegt atbildes rakstu, jo 2014. gada 16. maijā ir ierosināta lieta Nr. 2014-14-01 „Par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam” un Saeima jau ir uzaicināta iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

3. Atteikties ierosināt Satversmes tiesā lietu par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

U. Ķinis